

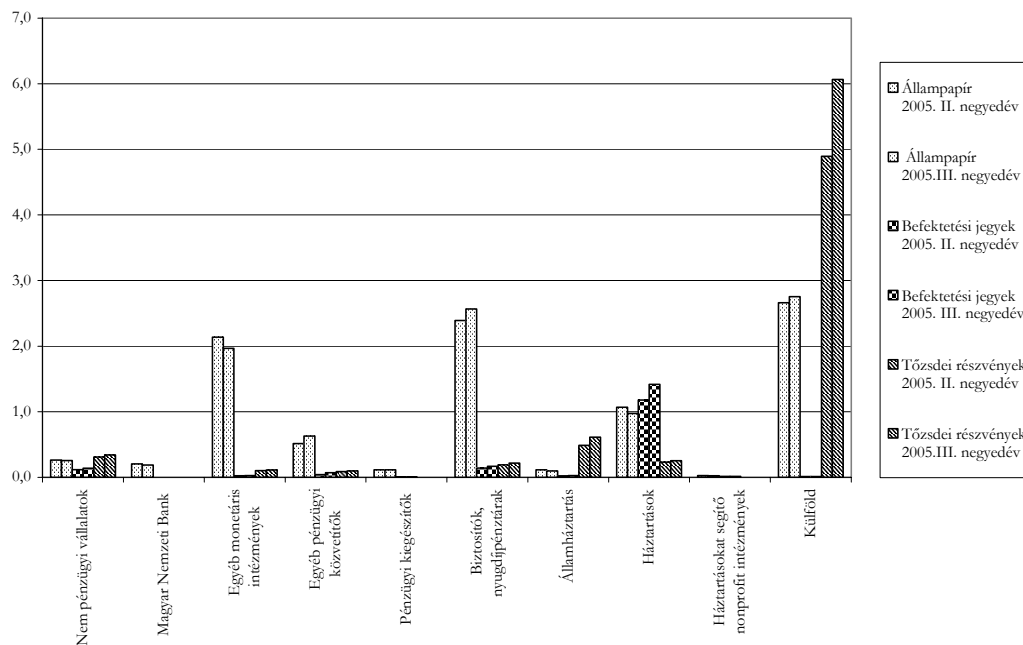
Budapest, 2005. november 21.

Értékpapír-állományok tulajdonosi megoszlása 2005. III. negyedév¹

A III. negyedévben az állampapírpiacon folytatódott a biztosítók és nyugdíjpénztárak több éve tartó, illetve az egyéb pénzügyi közvetítők egy éve tartó folyamatos állomány-növekedése. A nem-rezidensek ezúttal ismét gyarapították állampapír-állományukat, így piaci részesedésük is emelkedett, a lakossági befektetők állománya és súlya pedig – a korábbi tendenciának megfelelően – tovább csökkent. A III. negyedév során – a helyi önkormányzatok kivételével – valamennyi szektor árfolyamnyereséget ért el állampapír-portfólióján. A nem-rezidensek tőzsdei részvényvásárlása az elmúlt egy évet tekintve most volt a legnagyobb, miközben a többi szektor nettó eladóként szerepelt. Hasonlóan az előző negyedévhez, valamennyi szektornak – átlagosan 22%-ot meghaladó – árfolyamnyeresége keletkezett. A III. negyedévben az előző időszaknál nagyobb mértékben növekedett a befektetési jegyek piaci értéken számított, forgalomban lévő állománya. Befektetési jegy-portfóliójukon a legnagyobb árfolyamnyereséget a háztartások, illetve a biztosítók és nyugdíjpénztárak érték el, azonban a piaci állomány emelkedését főként a befektetési jegyek forgalomban lévő darabszámának növekedése okozta.

Ezer milliárd forint

Értékpapír-állományok megoszlása az utolsó két negyedévben

¹ Az állományi adatok mindig a negyedév végére vonatkoznak.

Állampapírok

Az **állampapírok**² piaci értéken számított állománya 2005. III. negyedévében 9566,1 milliárd forint (0,8%-kal) emelkedett. A növekedést kizárólag az államkötvények állományának 3,6 százalékpontos emelkedése okozta, hiszen a kincstárjegyek piaci értéken számított állománya 7,4 százalékponttal csökkent a negyedév során. Az állampapírok árfolyamának emelkedése 108,4 milliárd forinttal növelte az állományt, miközben 32,8 milliárd forinttal csökkent a forgalomban lévő állomány névértéken számított nagysága. A két folyamat együttes eredményeként a forgalomban lévő állampapírok piaci értéken számított állománya 75,8 milliárd forinttal növekedett a negyedév során.

A **háztartások** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéke 94,6 milliárd forinttal csökkent, amely kizárólag a lakossági befektetők nettó eladásának tulajdonítható, hiszen a szektor portfólióján 1,1 milliárd forint árfolyamnyereséget ért el. A lakosság birtokában lévő államkötvény-állomány szinte változatlan nagysága mellett (1,0 milliárd forintos csökkenés), a szektor tulajdonában lévő rövid lejáratú állampapírok piaci értéken számított állománya szeptember végére 93,6 milliárd forinttal mérséklődött. A háztartások állampapírpiaci súlya 2004 eleje óta kismértékben, de folyamatosan csökken.

A **külföldi befektetők** (nem–rezidensek) az előző negyedévben történt eladás után, ezúttal nettó állampapír-vásárlók voltak, 50,9 milliárd forint értékben, miközben portfóliójukon 45,0 milliárd forint nagyságú árfolyamnyereséget értek el. Mindezek eredményeként a nem-rezidensek tulajdonában lévő állomány 95,9 milliárd forinttal emelkedett, így a szektor súlya a forgalomban lévő összes állampapír-állományban szeptember végére 28,8 %-ra nőtt. Szembetűnő, hogy a nem-rezidens befektetők a negyedév során felére csökkentették rövid lejáratú kincstárjegy-állományukat, helyette hosszabb lejáratú államkötvényeket vásároltak.

A **pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állomány árfolyamértéken újabb 99,6 milliárd forinttal nőtt a III. negyedévben. A szektor állampapír-befektetéseit főként a portfólión elért 62,2 milliárd forintnyi árfolyamnyereség következtében emelkedtek, miközben a pénzügyi vállalatok 37,3 milliárd forint értékű nettó vásárlást is végrehajtottak a vizsgált időszakban. Mindezek hatására a pénzügyi vállalatok állampapírpiaci súlya 56,5%-ról 57,1%-ra növekedett. A biztosítók és nyugdíjpénztárak állampapír-állománya – a több éve tartó tendenciának megfelelően – 175,0 milliárd forinttal emelkedett, ami piaci részesedésük 1,6 százalékpontos gyarapodását eredményezte. Az egyéb monetáris intézmények állampapír-állományának értéke 173,0 milliárd forinttal csökkent, így részesedésük 2,0 százalékponttal esett vissza. Az egyéb pénzügyi közvetítők 114,1 milliárd forinttal növelték állományukat, így állampapírpiaci részesedésük 6,6%-ra nőtt. Az egyéb pénzügyi közvetítők az utóbbi egy évben fokozatosan növelték állampapír-állományukat, a tavaly decemberi 365,1 milliárd forintról 630,4 milliárd forintra.

A **nem pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állampapírok állománya – a több mint egy éve tartó tendenciának megfelelően – a III. negyedév végére ismét csökkent, ezúttal 4,6 milliárd forinttal. Ez a csökkenés szinte kizárólag a szektorba tartozó vállalatok nettó eladásának következménye. A nem pénzügyi vállalatok részesedése a forgalomban lévő állampapírokból így további 0,1 százalékponttal mérséklődött. 1997 óta a nem pénzügyi vállalatok állampapírpiaci részesedése fokozatosan egyharmadára zsugorodott.

Az **államháztartás** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéken számított állománya az elmúlt három hónap folyamán – a szektor 16,1 milliárd forint értékű nettó eladása miatt – kismértékben csökkent. A csökkenést főként a helyi önkormányzatok állampapír eladása okozta.

² A sajtóközleményben az állampapírok közé soroljuk a hazai kibocsátású, forintban denominált államkötvényeket, a kincstárjegyeket és az MNB által kibocsátott forintkötvényeket.

	Állampapírok összesen						
	2004				2005		
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	4,8	4,1	3,9	3,3	3,0	2,8	2,7
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	2,6	2,5	2,4	2,4	2,2	2,1	2,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	23,4	25,0	24,0	22,5	22,6	22,5	20,5
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	3,8	4,9	4,4	4,1	4,6	5,4	6,6
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	1,2	1,2	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	20,0	21,0	21,6	23,7	24,3	25,2	26,8
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	51,0	54,5	53,4	53,8	55,0	56,5	57,1
Központi kormányzat (S. 1311)	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	1,3	1,4	1,3	1,2	1,2	1,2	1,0
Háztartások (S. 14)	13,9	13,9	13,4	12,8	11,7	11,2	10,2
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	28,7	25,8	27,7	28,6	28,9	28,0	28,8
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tőzsdei részvények

A **tőzsdei részvények állománya** piaci értéken – a II. negyedévi 380,9 milliárd forintos növekedést követően – a III. negyedévben 1387,4 milliárd forinttal (22,0%-kal) tovább emelkedett, és szeptember végén 7695,1 milliárd forintot tett ki. A negyedév során a tőzsdei részvények kapitalizációja minden korábbinál magasabb szintet ért el. A kapitalizáció emelkedése – hasonlóan az előző negyedévhez – most is a papírok árfolyamának növekedéséből származott, amelynek hatása 1400,6 milliárd forint volt. A negyedév során két részvényt vezettek ki³ a BÉT-ről (kapitalizációjuk együttesen 21,3 milliárd forint volt), három társaságnál tőkeemelést, míg egynél tőkeleszállítást hajtottak végre (ami egyenlegében 8,2 milliárd forint növekményt jelentett).

A **háztartások** részvényeladása ebben a negyedévben 21,5 milliárd forinttal haladta meg a vásárlások értékét. Ezzel egyidejűleg a háztartásoknak 41,6 milliárd forint árfolyamnyeresége keletkezett, míg a kivezetések hatása csupán 0,6 milliárd forint negatívumot jelentett. Mindezeket összegezve, a háztartások részvényállománya 19,5 milliárd forinttal emelkedett, ennek ellenére szeptember végén a tőzsdei részvényeknek már csak 3,3%-a volt a háztartások tulajdonában.

A **külföldi befektetők** – szemben az előző negyedévvel – nettó vásárlók voltak, mégpedig jelentős, 72,6 milliárd forint értékben, és ezzel párhuzamosan 1099,6 milliárd forint árfolyamnyereségük keletkezett. E két tényező hatására a nem-rezidensek részvényállománya 1171,5 milliárd forinttal emelkedett, részesedésük pedig 1,2 százalékponttal, 78,8%-ra nőtt.

A **pénzügyi vállalatok** ismét nettó eladók voltak a tőzsdei részvények piacán, ezúttal 36,2 milliárd forint értékben. Ugyanakkor 81,7 milliárd forint árfolyamnyereségük keletkezett, így összességében 45,3 milliárd forinttal nőtt a tőzsdei részvényállományuk. A pénzügyi vállalatok részesedése 0,5 százalékponttal, 5,5%-ra mérséklődött.

A **nem pénzügyi vállalatok** – szemben az előző negyedévvel – ezúttal nettó eladók voltak, 5,4 milliárd forint értékben. A két részvény kivezetése további 19,8 milliárd forint negatívumot jelentett, viszont 54,9 milliárd forint árfolyamnyereségük keletkezett. Így a szektor tőzsdei részvényportfóliója összességében 29,7 milliárd forinttal emelkedett, részesedése viszont 0,5 százalékponttal, 4,4%-ra csökkent.

³ A kivezetések hatása nem mindegyik szektornál kerül említésre. Ilyenkor a szövegben szereplő részadatok összege kismértékben eltér az adott szektornál bekövetkezett állományváltozás pontos értékétől.

Az **államháztartás** nettó 1,4 milliárd forint értékben adott el tőzsdei részvényeket, miközben 122,6 milliárd forint árfolyamnyeresége volt a III. negyedévben. Ezek hatására 121,3 milliárd forinttal emelkedett az államháztartás tulajdonában lévő állomány, míg részesedése 0,1 százalékponttal nőtt, ami szeptember végén 7,9%-ot tett ki.

Tőzsdén jegyzett részvények tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

	Tőzsdén jegyzett részvények						
	2004				2005		
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	6,9	7,7	7,2	4,0	4,1	4,9	4,4
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	1,8	1,6	1,5	1,6	1,8	1,6	1,5
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	1,5	1,6	1,4	1,6	1,5	1,4	1,2
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	3,8	3,4	3,3	3,3	3,0	3,0	2,8
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	7,1	6,6	6,2	6,4	6,3	6,0	5,5
Központi kormányzat (S. 1311)	6,1	6,2	6,7	6,8	6,8	7,2	7,4
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,7	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	6,8	6,8	7,3	7,5	7,4	7,8	7,9
Háztartások (S. 14)	4,3	4,4	4,0	4,1	3,9	3,7	3,3
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	74,9	74,4	75,3	78,0	78,3	77,6	78,8
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Befektetési jegyek

A befektetési jegyek állománya nettó eszközértéken a III. negyedévben 1554,3 milliárd forintról 1880,8 milliárd forintra (21,0%-kal) nőtt, miközben az egyes tulajdonosi szektorok részesedése lényegesen nem változott. Az állományemelkedés túlnyomó részben – a 296,4 milliárd forint értékű – tranzakciókból származott, míg a befektetési jegyek árfolyamának növekedése 30,1 milliárd forint volt. E két hatás együttes eredményeként emelkedett a befektetési jegyek nettó eszközértéke 326,5 milliárd forinttal a negyedév során.

A **háztartások** tulajdonában lévő befektetési jegyek állománya a III. negyedévben piaci értéken számítva 238,3 milliárd forinttal nőtt. A szektor 225,4 milliárd forint értékben nettó vásárló volt, emellett a lakossági befektetők portfóliójukon 12,9 milliárd forint árfolyamnyereséget értek el. Mindezek ellenére a háztartások részesedése 0,5 százalékponttal csökkent a forgalomban lévő befektetési jegyek állományában.

A **külföldi befektetők** által birtokolt állomány 1,2 milliárd forinttal emelkedett, de az összes állományban való részesedésük nem változott.

A **pénzügyi vállalatok** összességében 56,4 milliárd forinttal növelték befektetési jegy-állományukat. A III. negyedévben valamennyi alszektornál növekedés következett be. Ebben a negyedévben az egyéb pénzügyi közvetítők állománya emelkedett a legnagyobb mértékben (26,3 milliárd forinttal), így befektetési jegyekből való részesedésük 0,9 százalékponttal növekedett. A biztosítók és nyugdíjpénztárak tulajdonában lévő állomány 26,0 milliárd forinttal emelkedett, az ebben az időszakban keletkezett 11,2 milliárd forint árfolyamnyereség és 14,5 milliárd forint portfóliónövekedés hatására. Ennek ellenére részesedésük az összes állományban 0,3 százalékponttal csökkent.

A **nem pénzügyi vállalatok** befektetéseinek értéke szeptember végére 22,0 milliárd forinttal növekedett, amit túlnyomó részben a vásárlások eredményeztek, de ebben az időszakban

0,6 milliárd forintnyi árfolyamnyereségük is keletkezett. Az állománynövekedés ellenére a nem pénzügyi vállalatok piaci részesedése 0,2 százalékponttal csökkent a negyedév folyamán.

Az **államháztartás** szektorában 6,2 milliárd forinttal növekedett a befektetési jegyek állománya, amit túlnyomó részben a helyi önkormányzatok befektetéseinek 5,9 milliárd forintos emelkedése eredményezett.

A befektetési jegyek nettó eszközértékének tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

	Befektetési jegyek						
	2004				2005		
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	8,3	8,1	8,2	8,2	8,0	7,6	7,4
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	2,7	2,3	2,1	1,9	1,5	1,6	1,5
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	2,3	1,7	1,9	1,8	2,2	2,8	3,7
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	11,3	12,1	12,3	11,4	10,1	9,2	8,9
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	16,5	16,3	16,5	15,3	14,0	13,6	14,2
Központi kormányzat (S. 1311)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	1,7	1,7	1,7	1,6	1,7	1,2	1,3
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	1,8	1,8	1,8	1,6	1,8	1,3	1,4
Háztartások (S. 14)	71,5	72,0	71,5	73,2	74,7	75,9	75,4
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,8	0,8	0,9	0,8	1,0	0,9	0,9
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	1,1	1,0	1,1	0,9	0,6	0,7	0,7
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

1. A nemzetközi módszertani előírásokkal (ESA '95, SNA '93) összhangban a befektetési jegyek esetében tranzakciónak tekintjük a forgalomban (illetve az egyes szektorok tulajdonában) lévő jegyek darabszámának változása mellett, a tulajdonosi jövedelmek (kamat, osztalék, bérleti díj, stb.) újrabefektetését (tőkésítését) is.
2. A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Pénzügyi adatok/Statisztika címszó alatt „Az új statisztikai szektorbontás 2001 júniusától” található (www.mnb.hu).
3. Az állományi adatokat tartalmazó táblák megtalálhatók az MNB honlapján a Statisztika/Statisztikai adatok, idősorok/ VIII. Értékpapírok címszó alatt (www.mnb.hu).
4. A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek az összesen adatoktól.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY